

SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010.

Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2026. gada 30. aprīlī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Anita Rodiņa, tiesneši Veronika Krūmiņa un Mārtiņš Mits, kolēģijas sēdē izskatījusi [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 51/2026),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Kriminālprocesa likuma 631. panta trešo daļu, ciktāl tā neparedz ar mantu saistītās personas tiesības pārsūdzēt tiesas lēmumu par noziedzīgi iegūtas mantas konfiskāciju, par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. panta pirmajam teikumam.

2. Kriminālprocesa likuma 631. panta trešā daļa noteic, ka apgabaltiesa, izskatot sūdzību vai protestu, var atcelt rajona (pilsētas) tiesas lēmumu un pieņemt šā likuma 630. pantā minēto lēmumu. Lēmums nav pārsūdzams.

3. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 4. punktu Satversmes tiesas kolēģija ir tiesīga atteikties ierosināt lietu, ja pieteikums iesniegts par jau izspriestu prasījumu. Lai izvērtētu, vai pieteikums iesniegts par jau izspriestu prasījumu, jānoskaidro, vai: 1) prasījums formāli ir izspriests; 2) prasījums ir mainījies pēc būtības; 3) pastāv būtiski jauni apstākļi, kuru dēļ prasījumu nevarētu uzskatīt par jau izspriestu (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2016. gada 29. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2015-19-01 10.1.–10.5. punktu*).

Satversmes tiesa 2025. gada 16. aprīlī pieņēma spriedumu lietā Nr. 2021-44-01 “Par Kriminālprocesa likuma 631. panta trešās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam teikumam” (turpmāk – lieta Nr. 2021-44-01). Šajā spriedumā tiesa atzina Kriminālprocesa likuma 631. panta trešo daļu par atbilstošu Satversmes 92. panta pirmajam teikumam.

Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka pastāv jauni apstākļi, kuru dēļ prasījumu nevar uzskatīt par izspriestu. Proti, spriedumā lietā Nr. 2021-44-01 esot norādīts, ka likumdevēja mērķis, papildinot Kriminālprocesa likuma 631. pantu ar ceturto daļu, ir bijis veicināt taisnīgāku procesu par noziedzīgi iegūtu mantu. Tomēr tiesu praksē esot izveidojusies tāda Kriminālprocesa likuma 631. panta ceturtais daļas piemērošana, kas nav vērsta uz konfiskācijas lēmuma pārskatīšanu, bet aprobežojas ar procesa izskatīšanu divās tiesu instancēs, neatkarīgi no tiesas lēmuma rezultāta. Turklāt prasījums ticis izspriests formāli, jo lietā Nr. 2021-44-01 nav ņemts vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 14. novembra regulā 2018/1805 par iesaldēšanas rīkojumu un konfiskācijas rīkojumu savstarpējo atzīšanu (turpmāk – Regula 2018/1805) ietvertais mērķis, kas paredz konfiskācijas rīkojumu pārsūdzību.

Satversmes tiesa spriedumā lietā Nr. 2021-44-01 norādīja, ka uz Kriminālprocesa likuma 59. nodaļā ietverto procesa par noziedzīgi iegūtu mantu regulējumu citstarp attiecas Regula 2018/1805 (*sk. šā sprieduma 16.1. punktu*). Tātad, vērtējot Kriminālprocesa likuma 631. panta trešās daļas atbilstību Satversmes 92. panta pirmajam teikumam, Satversmes tiesa ņēma vērā arī minēto regulu un tās mērķus. Šajā spriedumā tiesa nekonstatēja, ka no Regulas 2018/1805 izrietētu Eiropas Savienības dalībvalstu pienākums paredzēt konfiskācijas rīkojumu pārsūdzību, un arī izskatāmajā pieteikumā šāds pamatojums nav sniegts. Tādējādi Pieteikuma iesniedzējs nav norādījis uz tādiem apstākļiem, kuru dēļ pieteikumā ietverto prasījumu nevarētu uzskatīt par jau izspriestu, un arī kolēģija konkrētajā gadījumā nekonstatē šādus apstākļus.

Savukārt Pieteikuma iesniedzēja apsvērums par to, ka Kriminālprocesa likuma 631. panta papildināšana ar ceturto daļu nav radījusi izmaiņas tiesu praksē, ir tiesību normu piemērošanas jautājums. Tomēr Satversmes tiesa nepārvērtē tiesību normu piemērošanas jautājumus (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2017. gada 17. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2017-01-01 11. punktu*).

Līdz ar to pieteikums iesniegts par jau izspriestu prasījumu.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 4. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 51/2026).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Anita Rodiņa